

Socialdemokraterna, Norrlandspartiet och Vänsterpartiets

Budget 2027

med plan för 2028-2030

Norrlandspartiet

Socialdemokraterna

Vänsterpartiet Örnsköldsvik

Vi bygger ett starkt, säkert och rättvist Örnsköldsvik

Vi bygger bäst tillsammans.

År 2040 är Örnsköldsvik en attraktiv, växande, trygg och hållbar kommun där jämlikhet, gemenskap, skaparkraft och framtidstro ger människor, föreningsliv och företag möjlighet att utvecklas.

Här förenas ett konkurrenskraftigt näringsliv, den gröna omställningen och en väl utbyggd infrastruktur med attraktiva livsmiljöer i landsbygd, stad och skärgård.

I Örnsköldsvik står människan i centrum. Alla ska känna tillhörighet, delaktighet och ha likvärdiga möjligheter att forma sina liv oavsett förutsättningar.

Fler väljer att leva, verka och besöka Örnsköldsvik – en kommun som präglas av öppenhet, omtanke och framtidstro genom hela livet.

Vi vill bygga ett samhälle som är starkt och säkert vilket skapar ett rättvist Örnsköldsvik.

Starkt: Vi prioriterar samhällets viktigaste uppgifter - Ett hållbart välstånd som kommer alla till del och en stark välfärd för alla.

Säkert: Vi är en plats där alla behövs, där vi kan leva trygga och säkra och få komma till vår fulla rätt som jämlikar. Där alla har lika rättigheter och där barn växer upp med framtidstro.

Rättvist: Vi bygger ett samhälle som håller ihop och där ingen lämnas utanför – vi har ett normbrytande arbetssätt som inkluderar alla.

I Örnsköldsviks kommun lever vi tryggt, jämställt och med god hälsa genom livets alla faser. Kommunen styrs effektivt utifrån nytta, kvalitet och hållbarhet för alla invånare, med ett samverkande perspektiv där många aktörer bidrar.

Vi vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde och lika rättigheter. Solidaritet och demokrati växer ur insikten att vi alla är beroende av varandra. Det goda samhället byggs i samverkan, med ömsesidig hänsyn och respekt. Alla ska ha samma rätt och möjlighet att påverka och ta ansvar utifrån sina förutsättningar.

Örnsköldsvik står inför en ny mandatperiod med stora utmaningar men genom en ansvarsfull ekonomisk politik, en stark välfärd och ett växande näringsliv bygger vi ett starkt, tryggt och rättvist Örnsköldsvik. Budgeten för 2027 är första steget i att genomföra de prioriteringar som vi fått väljarnas förtroende att förverkliga.

I denna budget presenterar Socialdemokraterna, Norrlandspartiet och Vänsterpartiet i Örnsköldsvik, våra prioriteringar för mandatperioden 2027–2030. En budget där alla människor inkluderas, och där alla ges förutsättningar att utvecklas och forma sina egna liv.

Örnsköldsviks kommun ska ha en sund och hållbar ekonomi i balans.

Finansiella mål

Vi föreslår oförändrad skattesats för 2027 till 22,56% per skattekrona.

Vi föreslår ett resultatmål för kommunen för 2027 på minst +0,8 % och för mandatperioden på minst +2,5 % av skatteintäkter och statsbidrag samt ett resultatmål för kommunkoncernen på minst +4,3 % av skatteintäkter och statsbidrag för mandatperioden.

Vi föreslår att investeringarna för kommunen ska uppgå till max 2 000 miljoner kronor under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål för mandatperioden

- Alla i Örnsköldsvik ska kunna uppleva delaktighet, gemenskap och ha frihet att forma sina liv. Hälsan ska förbättras och skillnaderna i livsvillkor minska.
- Vi ska ha en mer likvärdig förskola och skola av hög kvalitet, där varje individ ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Tryggheten ska öka för barn, lärare och övrig personal. Örnsköldsviks skolor bygger lärande för livet.
- Invånare i Örnsköldsvik ska kunna leva ett självständigt liv med ökad trygghet. De som behöver stöd, vård och omsorg ska möta större kontinuitet med fokus på förebyggande arbete och tidiga insatser.
- Företag ska etableras och växa i Örnsköldsvik. Fler ska välja att flytta hit och tillgången till attraktiva boendemiljöer ska öka i hela kommunen.
- Örnsköldsviks kommunkoncern ska uppnå klimatneutralitet senast 2030. Kommunkoncernen ska minska sin klimatpåverkan och energianvändning samt arbeta med förbättrad biologisk mångfald.

Vår budget prioriterar:

- Vi prioriterar välfärden. Bättre arbetsmiljö för våra medarbetare med mer baspersonal som säkerställer en god vård och omsorg till våra medborgare.
- Vi satsar på klimatet. Mer resurser till klimatomställningen.
- Vi prioriterar våra barn och unga. Fler trygga mötesplatser, resurser till skolan, elevhälsan och elevdemokrati.
- När ekonomin kräver prioriteringar ska vi värna barnen, de äldre, de mest utsatta och en god arbetsmiljö för personalen i kommunens alla verksamheter.

Agenda 2030

Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle. Målen och delmålen omfattar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den sociala, den ekologiska och den ekonomiska. Precis som Agenda 2030 är vägledande för kommunens verksamhet och beslut, är den också vägledande för vår gemensamma budget.

Vi bygger ett öppet, demokratiskt och tryggt samhälle

Vi värnar alltid demokratin. Ett starkt och levande samhälle bygger demokratins styrka, och med trygghet växer människors frihet. I Örnsköldsvik ska alla kunna leva fria liv, vara den man är och delta i samhällsgemenskapen på lika villkor. Vi ser människor som kommer från andra delar av landet och världen som värdefulla resurser.

Vårt demokratiska samhälle vilar på principer om frihet, jämlikhet, jämställdhet, rättvisa och alla människors lika värde och lika rättigheter. Vi ska fortsätta arbetet för HBTQ+-personers rättigheter och stärka de nationella minoriteternas möjlighet till delaktighet. I en stark demokrati har du rätt att vara den du är.

Demokrati skapar vi tillsammans – varje dag och i varje handling. Genom föreningsliv, kultur, folkbildning och möjligheten att göra sin röst hörd stärks människors delaktighet och tillit till samhället. Unga ska ges verkliga möjligheter att vara med och utveckla Örnsköldsvik. Advisory Board och det demokratiska arbetet i våra skolor är viktiga delar i detta arbete.

Vi ser hur hat och hot mot demokratin blir allt vanligare. Demokratin måste därför försvaras och utvecklas varje dag. Kommunen ska skapa förutsättningar för ett öppet samhälle där människor kan delta, påverka och känna sig trygga. Förtroendevalda ska ha tillgång till utbildning och stöd, och beslut ska fattas på korrekta och välgrundade underlag.

Vi ska värna den fria kulturen och principen om armlängds avstånd. Kommunens verksamheter ska präglas av respekt för människors lika värde och rättigheter. Regnbågsflaggan och andra uttryck för människors rätt att vara den de är ska ha en självklar plats i ett öppet Örnsköldsvik.

Demokratin bygger på öppenhet, insyn och respekt för olika åsikter. Invånarna ska ha verkliga möjligheter att påverka kommunens utveckling och känna att deras synpunkter tas på allvar. Beslut ska fattas med möjlighet till insyn och ansvarstagande.

Trygghet

Du har rätt att leva tryggt i ditt hem, i ditt närområde, på skolan, på jobbet och i vår kommun. Att vara trygg handlar om att kunna leva och röra sig fritt utan rädsla för att utsättas för hat, hot eller våld. Våld i alla dess former lämnar spår i både människor och samhälle.

Barn och ungas uppväxt ska präglas av trygghet och framtidstro. När barn far illa måste samhället agera snabbt och rättssäkert. När orosanmälningar lämnas in ska utredningstider hållas och tidiga insatser sättas in. Förebyggande och främjande arbete ska prioriteras för att stärka barn och unga, minska psykisk ohälsa och förebygga behovet av placeringar.

Alla barn och ungdomar ska vara trygga i skolan och ha tillgång till trygga mötesplatser och en meningsfull fritid. Fler fältassistenter, fritidsledare och andra vuxna som finns där barn och unga befinner sig är en viktig del av det förebyggande arbetet.

Örnsköldsvik ska vara en jämställd kommun, fri från våld. Genom förebyggande och kunskapshöjande insatser ska vi bli bättre på att identifiera våld i ett tidigt skede och agera. Vi ska aktivt delta i arbetet ”Ett jämställt Örnsköldsvik fritt från våld”. Jämställdhetsarbetet är en grundläggande del av det arbetet och ska vara en naturlig del av kommunens verksamhetsplanering och uppföljning.

Alkohol är en vanlig orsak bakom våld, social utslagning och ohälsa. Vi behöver ifrågasätta alkoholnormen, minska alkoholkonsumtionen och förebygga missbruk av alkohol och narkotika.

Vi ska arbeta mer aktivt med fördjupad samverkan på individnivå mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet. Familjer som befinner sig i svåra situationer ska kunna få tidigt stöd och vägledning, bland annat genom familjecentraler och Föräldrabyrån.

Ett tryggt samhälle kräver också att människor har en trygg bostad. Bostaden är en grundläggande förutsättning för trygghet, hälsa och ett fungerande vardagsliv. Social förtur i Övikshems bostadskö är en del av kommunens sociala ansvar.

Kommunen ska stärka den långsiktiga samverkan med Kvinnojouren och andra ideella organisationer, som stödjer våldsutsatta kvinnor och barn.

Säkerhet och beredskap

Örnsköldsvik ska vara en trygg och säker kommun – både i vardagen och i kris. Vi ska aktivt arbeta för en stark beredskap och en robust kommunal organisation som klarar svåra påfrestningar, samhällsstörningar, klimatförändringar och höjd beredskap. Arbetet med "Beredda byar" fortsätter och utvecklas.

Förmågan att upprätthålla nödvändig försörjning är en viktig del av det civila försvaret. Kommunens beredskapsarbete ska därför omfatta hela kommunkoncernen och bygga på samverkan med andra aktörer. De frivilliga försvarsorganisationerna är viktiga delar av kommunens krisberedskap och ska ges möjlighet att bidra i arbetet.

Räddningstjänsten är en central del av vår trygghet och beredskap. Vi ska arbeta aktivt för att fler ska välja att bli deltidsbrandmän och säkerställa bemanningen vid våra RIB-stationer samt säkerställa organisation även i skärgården.

Räddningstjänsten ska ha förutsättningar att bedriva verksamhet i hela kommunen och vara rustad för ett förändrat omvärldsläge.

Vi ska också arbeta trygghetsskapande i våra välfärdsverksamheter. Utbildning i HLR för kommunens medarbetare och tillgång till hjärtstartare är konkreta insatser som kan rädda liv.

I budget 2027 prioriterar vi:

- Utveckla kommunens krisberedskap och civila beredskap samt stärka samverkan med frivilliga försvarsorganisationer.
- Nollvision mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
- Stärka stödet till våldsutsatta genom långsiktig samverkan med civilsamhället och idéburna organisationer.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- Stärka demokratin genom utbildning, delaktighet, elevdemokrati och fortsatt arbete.
- Stärka arbetet för alla människors lika värde och rättigheter, motverka diskriminering och utanförskap samt säkerställa att alla invånare har möjlighet till delaktighet och inflytande i samhället.
- Stärka det förebyggande arbetet för barn och unga genom ökad vuxennärvaro och trygga mötesplatser.
- Genomföra trygghetsskapande åtgärder inom välfärden, bland annat HLR-utbildning för medarbetare och hjärtstartare där behov finns.
- Stärka jämställdhetsarbetet och göra jämställdhetsintegrering till en naturlig del av verksamhetsplanering och uppföljning.

Vi vill ha ett jämlikt Örnsköldsvik där alla är med och bidrar

Örnsköldsvik ska vara en inkluderande kommun – där alla får möjlighet att bidra, utvecklas och leva ett självständigt liv. Genom arbete, utbildning, en stark välfärd och jämlika livsvillkor bygger vi ett starkt och levande samhälle.

Inkomst och försörjningsmöjligheter

Det är viktigt att alla får möjlighet att, genom arbete, bidra till samhället och klara sin egen försörjning. Arbetsmarknadspolitiken ska därför prioriteras. Arbetsmarknadsenheten är en viktig aktör och ska erbjuda flera verksamheter och insatser som kan anpassas efter målgruppens behov. Olika människor behöver olika vägar till arbete och egen försörjning.

Satsningen på särskilda ungdomsjobb ska fortsätta. Arbetslösa ungdomar, långtidsarbetslösa och personer med nedsatt arbetsförmåga ska erbjudas praktik, utbildning eller anställning. Kommunen ska också fortsätta samarbetet inom Samordningsförbundet för att fler människor ska komma till egen försörjning och få möjlighet till ett bättre liv.

Vi vill förstärka de kommunala arbetsmarknadsinsatserna för människor som står långt från arbetsmarknaden. Genom ett arbetsmarknadstorg eller Fontänhus kan vi samla stöd och skapa en helhet som till viss del saknas idag. I samverkan mellan förvaltningarna ska vi skapa fler praktikplatser och bättre vägar till arbete.

Kommunen ska också fortsätta utveckla yrkesutbildningar och kompetensutveckling utifrån arbetsmarknadens behov. Näringslivet och kommunen behöver tillsammans arbeta för bättre kompetensmatchning och för att fler människor ska kunna ta de jobb som finns.

Barn, ungdomar och vuxna ska få stöd utifrån sina individuella behov och förutsättningar. Vi ska fortsätta utveckla förebyggande insatser, satsa på stödboende för ungdomar och utveckla egna insatser och boenden även för vuxna. Vi ska också stärka stödjande och främjande insatser för personer med missbruksproblematik i egen regi.

Boendet är en viktig del av möjligheten att leva ett tryggt och självständigt liv. Vi vill därför fortsätta arbetet med Bostad först och en sammanhållen boendekedja där människor får rätt stöd i rätt tid. Social förtur i Övikshems bostadskö ska bidra till att människor i särskilt utsatta situationer får möjlighet till ett tryggt boende.

När en människa är som mest sårbar och utlämnad måste kommunen finnas där. Vi vill därför lämna den gemensamma Överförmyndarnämnden med Umeåregionen och inrätta en egen överförmyndarorganisation i Örnsköldsvik. Förvaltarenheten ska förstärkas så att behovet av ställföreträdare kan mötas och människor får det stöd de har rätt till.

Integration

Språket och möjligheten att komma i arbete är viktiga delar av en fungerande integration. Vi vill därför stärka samarbetet mellan SFI, arbetsmarknaden och näringslivet. Vi ska ta tillvara människors tidigare utbildning, yrkeserfarenhet och kompetens genom bland annat validering och individuellt anpassade insatser.

SFI ska kunna kombineras med praktik, utbildning och andra arbetsmarknadsinsatser som ger en tydlig väg mot arbete och egen försörjning. Vi vill också se fler riktade YH-utbildningar som möter arbetsmarknadens behov. Kommunen ska vara en förebild genom att skapa möjligheter till arbete, språkutveckling, delaktighet och etablering i samhället.

Arbete och arbetsmiljö

Vi vill att Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara en attraktiv arbetsgivare. Våra anställda ska vara stolta över sitt arbete och goda ambassadörer för kommunens verksamheter.

Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara en jämställd och icke-diskriminerande arbetsgivare som samverkar nära med personalen och deras fackliga organisationer. Vi stärker skyddsombudens förutsättningar och personalens delaktighet i arbetsmiljöarbetet samt utvecklar hållbara arbetstider och arbetsvillkor.

Kommunens medarbetare ska ha möjlighet att arbeta heltid och kunna kombinera arbetsliv med ett hållbart liv. Vi vill också arbeta för att minska heltidsmåttet där det är möjligt och där verksamheten tillåter det. Goda arbetsvillkor är en investering i både medarbetarna och kommunens framtida kompetensförsörjning.

Vi vill att kommunen gör en friskvårdssatsning på personalen och säkerställer att alla medarbetare kan ta ut sin friskvårdstimme. Personalens hälsa ska prioriteras för att vi ska kunna fortsätta göra det goda arbetet för Örnsköldsviks medborgare.

När sjuktalen ökar till oroväckande nivåer inom välfärdens verksamheter behöver kommunen ta sitt arbetsgivaransvar. Alla anställda ska ha en god arbetsmiljö och känna arbetsglädje när de går till sitt arbete. Arbetsvillkoren och arbetsmiljön är avgörande frågor för kompetensförsörjningen både nu och i framtiden.

Ett personalpolitiskt program ska tas fram med konkreta åtgärder för att minska sjukskrivningarna, förbättra arbetsmiljön och stärka kommunens förmåga att behålla och rekrytera medarbetare.

Vi ska fortsätta satsningen på ytterkläder och arbetsskor inom äldreomsorgen och utreda motsvarande satsningar inom exempelvis förskola och fritidshem. På sikt vill vi förbättra arbetskläder och arbetsskor för fler yrkesgrupper.

Kommunen ska också använda sin roll som arbetsgivare och upphandlare för att bidra till ett rättssäkert arbetsliv. Vi ska motverka arbetslivskriminalitet och ställa krav på social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet i kommunens upphandlingar.

I budget 2027 prioriterar vi:

- Inleda arbetet med konkreta arbetsmiljöförbättringar inom kommunens verksamheter med fokus på hållbar bemanning, återhämtning, personalinflytande och minskad sjukfrånvaro.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- Förstärka kommunens arbetsmarknadsinsatser i linje med aktivitetskravet samt skapa praktikplatser i våra förvaltningar för människor som står långt från arbetsmarknaden och skapa fler vägar till arbete och egen försörjning.
- Fortsätta satsningen på ungdomsjobb, praktik och sommarjobb i kommunkoncernens verksamheter.
- Fortsätta utveckla Startpunkten och Återbruket.
- Utveckla ett arbetsmarknadstorg eller Fontänhus för att samla och samordna stöd till människor som står utanför arbetsmarknaden.
- Fortsätta satsningen på yrkesutbildning och kompetensutveckling utifrån arbetsmarknadens och kommunens kompetensbehov.
- Förstärka förvaltarenheten och inrätta en egen överförmyndarorganisation för att säkerställa att människor som behöver ställföreträdare får stöd i tid.

Vi ska vara en kommun som byggs med kunskap

I Örnsköldsvik ska alla ges förutsättningar att forma sina egna liv. Våra skolor bygger lärande för livet. Skola och barnomsorg ska vara likvärdig och hålla hög kvalitet, oavsett var i kommunen barnet bor. Alla elever, lärare och övrig personal ska känna sig trygga i skolmiljön.

Skolgång är en avgörande skyddsfaktor för barn och unga. Därför ska skolan vara trygg, inkluderande och ge varje elev möjlighet att lyckas utifrån sina egna förutsättningar. Vi ska erbjuda en elevhälsa med hög kvalitet och god tillgänglighet och säkerställa att det finns vuxna med rätt kompetens för att möta elevernas behov.

Tidiga insatser och samverkan är avgörande när barn och unga behöver stöd. Vi ska utveckla stödet till elever med psykisk ohälsa, NPF-diagnoser och problematisk skolfrånvaro. Den anpassade grundskolan och gymnasieskolan ska utvecklas och ges tillräckliga resurser.

Förskolan ska byggas och anpassas efter behov. Våra inom- och utomhusmiljöer ska hålla hög kvalitet och vara utformade för både lärande och lek. När barnafödandet minskar behöver kommunen anpassa verksamheten, se över var behoven finns och använda resurserna så att vi också kan minska storleken på barngrupperna.

Familjecentraler och Föräldrabyrån gör skillnad för både barn och föräldrar. Under mandatperioden vill vi tillsammans med Region Västernorrland fortsätta utveckla föräldrastödet och verka för fler familjecentraler.

Kunskap och utbildning

Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag där varje barn ges förutsättningar att utvecklas och lyckas utifrån sina individuella behov. Barns möjligheter ska inte begränsas av faktorer som föräldrarnas utbildningsnivå, ekonomi eller var i kommunen de bor. En trygg, likvärdig och jämställd skola är grunden för varje barns utveckling och framtid.

Barn och elever som behöver särskilt stöd ska få det tidigt. Genom studiero, tillgänglig undervisning och tidiga stödinsatser ska eleverna få möjlighet att utveckla sina individuella förmågor. Vi behöver också skapa vägar tillbaka för elever med problematisk skolfrånvaro. När en återgång till ordinarie undervisning inte är möjlig behöver andra former av sysselsättning och utbildning finnas, så att så många som möjligt kan slutföra sin utbildning.

Vi har en kompetent lärarkår med en mycket hög andel legitimerade lärare i grundskolan. Den kompetensen ska tas tillvara och utvecklas. Fortbildning och kontinuerlig kunskapspåfyllnad för lärare och övrig skolpersonal är en investering i elevernas framtid.

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen är också viktiga delar av kommunens kompetensförsörjning. Vi ska utveckla Yrkesvux med ett flexibelt programutbud som svarar mot arbetsmarknadens behov och samtidigt ger människor möjlighet till utbildning, omställning och ett nytt yrkesliv.

En tät dialog med näringsliv och andra arbetsgivare är viktig för en attraktiv skola och för kommunens framtida kompetensförsörjning. Programråden ska utvecklas och samarbetet mellan utbildning och arbetsliv stärkas. Kommunen ska tillsammans med branscherna verka för fler praktikplatser inom yrkesutbildningarna och bättre vägar från utbildning till arbete.

Vård- och omsorgsutbildningarna behöver stärkas i samarbete mellan kommunen och Region Västernorrland. Vi behöver utbilda för de yrken där framtidens välfärd behöver kompetens, samtidigt som vi tar tillvara den erfarenhet och yrkeskunskap som redan finns. Genom mentorskap,

handledning och kompetensväxling kan erfaren personal bidra till att introducera och utbilda nya medarbetare.

Vi vill också utveckla samverkan med studieförbunden. Folkbildningen spelar en viktig roll för lärande, delaktighet och demokrati.

SFI ska bedrivas i kommunal regi och erbjuda fysiska lektioner. Svenskundervisningen ska ge människor möjlighet att komma vidare till utbildning, arbete och delaktighet i samhället.

Kultur, bildning och möjligheten att delta

Kunskap byggs inte bara i klassrummet. Bibliotek, kulturskola, folkbildning och föreningsliv ger barn, unga och vuxna möjlighet att lära, skapa och delta.

Kulturskolan ska fortsatt vara avgiftsfri och tillgänglig för alla barn och unga. Vi vill utveckla en kulturgaranti som ger barn och unga möjlighet att ta del av kulturupplevelser. Vi ska också arbeta för att minska de praktiska och ekonomiska hinder som kan begränsa deltagandet.

Biblioteken ska vara öppna och tillgängliga mötesplatser för kunskap, läsning, kultur och demokrati i hela kommunen. De ska främja läsning, digital delaktighet och ge människor möjlighet att ta del av information och samhällsservice. Biblioteksverksamheten ska utvecklas utifrån invånarnas olika behov.

Trygghet och gemenskap

Hög kvalitet i skolan kräver ett tydligt pedagogiskt ledarskap, ett tillåtande arbetsklimat och en god arbetsmiljö. Skolan ska vara inkluderande och demokratisk. Den ska erbjuda studiero och ha nolltolerans mot mobbning och kränkningar.

Att elever känner sig trygga och trivs i skolan är en förutsättning för att de ska kunna ta till sig kunskap. Därför ska trygghet och studiero vara en självklar del av skolans kvalitetsarbete.

Elever ska våga göra sina röster hörda och vara aktiva i både klassrummet och skolans demokratiska arbete. En trygg arbetsmiljö ska uppmuntra till glädje, lärande och samarbete.

Vi ska fortsätta utveckla samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet så att barn och unga som behöver stöd får det tidigt. Skolan ska aldrig ensam behöva bära ansvaret när ett barn behöver samhällets stöd.

I budget 2027 prioriterar vi:

- Avgiftsfri kulturskola.
- Stärkt stöd till elever med psykisk ohälsa och behov av extra anpassningar eller särskilt stöd samt säkerställa relevant kompetensutveckling för personalen.
- En elevhälsa med hög kvalitet och god tillgänglighet för stärkt psykisk hälsa.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- En kulturgaranti med avgiftsfria kulturupplevelser för barn och unga.
- Stärka arbetet för trygghet, studiero och skolnärvaro genom tidiga insatser, fler trygga vuxna och ett aktivt arbete mot mobbning och kränkningar.
- Utveckling av den anpassade grundskolan och gymnasieskolan.
- Samverkansmodell för vårdutbildning mellan kommunen och regionen.
- Fler praktikplatser i samverkan mellan utbildning, kommunen och arbetslivet.
- I samverkan med regionen starta upp fler familjecentraler och utveckla föräldrastödet.
- Renovera och bygga inom- och utomhusmiljöer efter behov för att säkerställa goda miljöer för lärande och lek.

- Utveckla biblioteken för framtidens behov.
- Utveckla samverkan med studieförbunden och folkbildningen.

Våra medborgare ska få njuta av livet – hela livet

Våra verksamheter ska arbeta med ett hälsofrämjande perspektiv. Föreningslivet erbjuder tillsammans med kommunen möjligheter för människor att vara aktiva, ha en meningsfull fritid och bryta ensamhet. I Örnsköldsviks kommun ska alla erbjudas en värdig levnadsnivå och möjlighet att leva ett gott liv – hela livet.

I Örnsköldsvik ska äldre kunna leva ett innehållsrikt liv anpassat efter varje individs situation, behov och intressen, oavsett om man bor hemma eller på ett av våra vård- och omsorgsboenden.

Anhörig- och äldrestöd är viktigt. När en anhörig behöver omvårdnad förändras livet för hela familjen. Därför ska kommunen erbjuda stöd, vägledning och avlastning som ger anhöriga bättre förutsättningar att finnas där för den de bryr sig om.

Den demografiska utvecklingen innebär att kommunen behöver planera långsiktigt för framtidens vård och omsorg. Vi ska säkerställa att det finns tillräckliga resurser och boendeplatser när behoven ökar.

Den nya socialtjänstlagen innebär att vi behöver fortsätta utveckla och ställa om verksamheten mot ett mer förebyggande, tillgängligt och kunskapsbaserat arbetssätt. Vi vill stärka möjligheterna att upptäcka behov tidigt, erbjuda stöd innan problemen växer och göra det enklare för människor att få hjälp. Omställningen ska utgå från människors behov och bidra till att socialtjänstens insatser blir mer träffsäkra och långsiktigt hållbara.

Vi vill utveckla möjligheten att erbjuda insatser utan individuell behovsprövning, i linje med den nya socialtjänstlagen. Genom att göra stödet mer lättillgängligt kan fler få hjälp i ett tidigt skede, innan problemen växer sig större. Insatserna ska utgå från människors olika förutsättningar och bidra till ökad trygghet, självständighet och förebyggande arbete.

Vi vill fortsätta utveckla välfärdsteknik och digitalisering för att stärka kvaliteten, tryggheten och tillgängligheten i kommunens välfärd. Ny teknik ska användas där den skapar nytta för både invånare och medarbetare, förenklar arbetssätt och frigör tid för mänskliga möten.

Omställningen till god och nära vård innebär att vården i högre grad ska utgå från individens behov och ges samordnat nära den enskilde. Samverkan mellan kommunen och regionen ska fungera väl, inte minst när människor skrivs ut från sjukhus eller när ansvaret för vård och omsorg övergår mellan huvudmännen. Människan ska stå i centrum.

Vi behöver ett fortsatt utvecklingsarbete i den egna verksamheten och ett fördjupat samarbete med Region Västernorrland för att säkerställa kontinuitet, samordning och en sammanhållen vård för invånarna.

Vi vill att alla som behöver kommunens vård, omsorg och stöd ska ges förutsättningar att leva ett värdigt och meningsfullt liv. Insatserna ska utgå från individens behov, självbestämmande och delaktighet samt bidra till trygghet, livskvalitet och självständighet.

En jämlik och främjande omsorg samt hälso- och sjukvård

Vi behöver säkerställa att det finns tillräckligt med vård- och omsorgsboenden när behoven ökar. Nya boenden ska planeras och byggas i takt med behoven.

Vi vill att ytterligare vård- och omsorgsboenden byggs när behoven kräver det. Vi ska också underlätta för fler aktörer att bygga eller bygga om fastigheter till trygghetsboenden.

På Övikshems trygghetsboenden vill vi införa en bostadsgaranti för personer över 80 år. Ett tryggt och tillgängligt boende är en viktig del av möjligheten att åldras med livskvalitet och självständighet.

Vårdpersonalens kompetens och tid ska användas där den gör störst skillnad – nära den äldre. Undersköterskans status ska höjas och arbetsuppgifterna renodlas. Genom att serviceuppgifter utförs av serviceassistenter, servicevärdar eller sociala företag kan vårdutbildad personal få mer tid tillsammans med vårdtagarna.

Vi vill införa kompetenstjänster inom äldreomsorgen för att ta tillvara erfaren personal och stärka kompetensöverföringen. Erfarna medarbetare ska ges möjlighet att kombinera ordinarie arbete med handledning, mentorskap och introduktion av nya medarbetare, exempelvis genom att fördela arbetstiden lika mellan uppgifterna. Det skapar förutsättningar för ett mer hållbart arbetsliv, minskad fysisk belastning och att viktig yrkeskunskap stannar kvar i verksamheten.

Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att delta i samhällslivet på sina egna villkor, med självbestämmande och delaktighet som utgångspunkt. Daglig verksamhet inom LSS ska erbjuda meningsfull sysselsättning, gemenskap och personlig utveckling, med ett varierat utbud som utgår från individens behov, förmågor och intressen. Verksamheten ska utvecklas och vid behov utökas för att möta förändrade behov.

Vi ska ha ett hälsofrämjande synsätt där individens behov, önskemål och självbestämmande står i centrum. Den enskilde ska ha ett verkligt inflytande över planering, genomförande och uppföljning av sina insatser. Stödet ska stärka individens självständighet, delaktighet och möjlighet att leva ett meningsfullt liv.

Personal

Arbetsvillkoren i äldreomsorgen behöver förbättras. Vi vill avveckla VAS (verksamhetsanpassat schema) och ersätta det med en schemaläggning som utgår från både omsorgstagarnas behov och medarbetarnas arbetsmiljö.

Vi tror på tillit till personalens kompetens och erfarenhet. Därför ska medarbetarna och arbetsgrupperna ges ett verkligt inflytande över hur arbetstider och scheman utformas. Lösningarna ska kunna se olika ut mellan olika boenden och hemtjänstgrupper, eftersom verksamheternas förutsättningar och behov skiljer sig åt.

Schemaläggningen ska skapa förutsättningar för kontinuitet, trygghet och kvalitet i omsorgen, samtidigt som medarbetarna får bättre möjligheter till återhämtning och balans mellan arbete och fritid. En god arbetsmiljö och hållbara arbetstider är avgörande för att kommunen ska kunna rekrytera och behålla personal.

Det är verksamhetens behov och medarbetarnas förutsättningar som ska styra schemaläggningen.

De korta resurspassen ska i första hand användas på den egna enheten för att öka kontinuiteten och minska stressen. Vi ska ha tillit till personalens kunskap och erfarenhet och avsätta resurser för att prova nya arbetssätt i nära samverkan med medarbetarna. Det som fungerar bra ska kunna spridas till fler verksamheter.

Vi ska också stärka utbildningsinsatserna inom vård och omsorg. Språkstöd och utbildning ska kunna erbjudas på arbetstid så att medarbetare får rätt förutsättningar att klara sitt arbete och utvecklas i yrket.

God samverkan med de fackliga organisationerna och en stärkt möjlighet för personalen att påverka sin arbetsplats är en viktig del av kommunens arbetsgivaransvar.

I budget 2027 prioriterar vi:

- Ökad grundbemanning inom äldreomsorgen för bättre kontinuitet och arbetsmiljö.
- Utökning av boendeplatser inom socialpsykiatrin.
- Kommunen ska fortsatt vara ett alternativ för den som har rätt till personlig assistans.
- Serviceassistenter/servicevärdar anställs där behov finns inom särskilda boenden och hemtjänsten för vård- och omsorgsuppgifter.
- Påbörja avvecklingen av VAS under 2027 med målet att ersätta systemet med hållbara scheman som utformas i nära samverkan med medarbetarna.
- Utreda behovet av närvårdsplatser i samverkan med Region Västernorrland.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- Utveckla träffpunkter och aktiviteter på våra boenden för ökad livskvalitet, gärna i samverkan med föreningslivet.
- Hundteam och fixartjänster behålls.
- En ”trivselpeng” där föreningar kan söka stöd till insatser som bryter ensamhet.
- Ledsagarservice för synskadade införs.
- Ingen utförsäljning av hemtjänst eller vård- och omsorgsboenden.
- Kompetenstjänster inom äldreomsorgen ska införas om statlig finansiering tillkommer, vilket innebär att medarbetare som är över 60 år kan ansöka om att arbeta 50 % och vara handledare/mentor till nya medarbetare på 50 % med bibehållen lön.
- Vårdutbildningen stärks i samarbete mellan kommunen och regionen.
- Vård- och omsorgsboenden byggs efter behov – vi bygger nytt innan vi river.
- Fler trygghetsboenden ska möjliggöras.
- Arbeta för att införa kompetenstjänster inom äldreomsorgen, där erfaren personal får möjlighet att kombinera ordinarie arbete med mentorskap, handledning och introduktion av nya medarbetare.

Vi ska ha goda förutsättningar för ett meningsfullt liv

Kultur, fritid, idrott och friluftsliv är en stor del av det som gör en kommun attraktiv att bo och leva i. I Örnsköldsvik ska alla, oavsett ålder, ekonomi eller var i kommunen man bor, ha möjlighet till en meningsfull fritid.

Ett rikt fritidsliv stärker människors hälsa, skapar gemenskap och motverkar ensamhet. Därför ska kommunen tillsammans med föreningslivet, civilsamhället och andra aktörer skapa fler möjligheter för människor att mötas, delta och utvecklas.

Det ska också finnas attraktiva boendemiljöer i hela kommunen. Vi ska inte bara bo på en plats – vi ska leva och uppleva.

Barn och unga

Vi vill finnas där de unga finns, på tider och platser som passar dem. Trygga, lättillgängliga, inkluderande och drogfria mötesplatser utanför skoltid är en viktig del av kommunens förebyggande arbete.

Mötesplats 23:an, mobila fritidsledare och fältassistenter ska kunna nå barn och unga där de befinner sig och på tider då de är lediga, exempelvis kvällar och helger. Mötesplatserna kan vara fasta, mobila eller digitala.

I dag görs många parallella insatser som inte alltid går hand i hand. Under mandatperioden ska samverkan mellan förvaltningar utvecklas så att kommunens resurser används på bästa möjliga sätt för barn och unga. Skola, socialtjänst, fritid och andra verksamheter behöver arbeta tillsammans.

Alla barn och unga ska ha möjlighet till en meningsfull fritid. Familjens ekonomi ska inte avgöra om ett barn kan delta i en fritidsaktivitet. Därför behöver kommunen tillsammans med civilsamhället hitta former som gör det möjligt för fler att delta och stanna kvar längre i föreningslivet.

Föreningsliv, idrott och kultur

Föreningslivet är en viktig del av Örnsköldsviks samhällsgemenskap. Det skapar aktivitet, gemenskap, hälsa och sammanhang. Kommunen ska vara en möjliggörare för föreningslivet och underlätta för ideella krafter att skapa verksamhet.

När nya krav ställs på föreningarna ska kommunen vara en samarbetspartner och tillsammans hitta lösningar så att barn och unga kan fortsätta delta i aktiviteter som främjar deras utveckling, mående och hälsa.

Vi vill utveckla fler uppdragsavtal och idéburna offentliga partnerskap där föreningar och civilsamhälle kan bidra till ett levande Örnsköldsvik och utveckla våra närområden.

Betydelsen av spontanytor för motion och idrott ökar. Vi vill därför utveckla fler funktionella och säkra spontanytor och utegym och säkerställa att dessa perspektiv finns med i kommunens samhällsplanering.

Örnsköldsvik behöver en långsiktig idrottsstrategi som skapar samsyn kring idrottens framtida utveckling och kommunens investeringar. Vi vill fortsätta utveckla Skyttisområdet som ett nav för idrott och friluftsliv.

Kulturen ska vara tillgänglig för alla, oavsett var i kommunen man bor. Ett kulturhus i centralorten ska kompletteras med kulturlyft och kultursatsningar på landsbygden. Biblioteken ska utvecklas som mötesplatser för kultur, kunskap och demokrati.

Vi vill också möjliggöra fler kostnadsfria sommarlovs- och lovaktiviteter i samverkan med civilsamhället.

Boende och närmiljö

En attraktiv livsmiljö handlar om mer än bostaden. Social sammanhållning, mötesplatser, grönområden, lekplatser, idrottsytor och möjligheter till rekreation är viktiga för hur människor trivs där de bor.

Ett levande föreningsliv skapar sammanhang, tillit och nätverk. Fysiska mötesplatser är viktiga för att människor ska kunna träffas och för att demokratin ska kunna utvecklas.

Runt om i kommunens samhällen finns många platser för samvaro, lek och rekreation. Vi ska fortsätta utveckla naturmötesplatser och generationsmötesplatser och göra våra offentliga miljöer mer attraktiva och tillgängliga.

Det ska finnas attraktiva boendemiljöer i hela kommunen och människor ska kunna leva ett gott liv oavsett om de bor i centralorten eller på landsbygden.

Besöksnäring och friluftsliv

Örnsköldsvik är ett attraktivt besöksmål och vår natur är en av kommunens stora tillgångar. Vi ska tillsammans med näringslivet, civilsamhället och andra aktörer utveckla besöksnäringen och samtidigt värna allemansrätten och vår natur. Ett väl utvecklat friluftsliv med goda förutsättningar för fritidsaktiviteter bidrar till inflyttning.

Det lokala arbetet med besöksnäringen ska utvecklas, liksom samarbetet med övriga kommuner i Höga Kusten.

Skötsel och underhåll av vandringsleder, motionsspår och utflyktsmål ska utvecklas likaså skyltning, vindskydd, rastplatser och parkeringar där behov finns.

Vi vill också utveckla samverkan med föreningar genom exempelvis uppdragsavtal för att göra fler besöksmål tillgängliga.

Kommunikation

Att visa Örnsköldsvik som en attraktiv plats att bo, leva, arbeta, besöka och utvecklas på är viktigt för kommunens framtid.

Kommunens samhällsinformation ska vara snabb, korrekt, begriplig och lättillgänglig. Invånare ska enkelt kunna förstå vilken service kommunen erbjuder och hur man kommer i kontakt med rätt verksamhet.

Kommunens kommunikation behöver också nå fler målgrupper och finnas där människor finns. Den digitala utvecklingen ska komplettera, inte ersätta, möjligheten att få information och service på andra sätt.

Vi ska stärka arbetsgivarvarumärket och samtidigt utveckla kommunens marknadskommunikation i samverkan med näringsliv och andra aktörer.

I budget 2027 prioriterar vi:

- Ett förstärkt stöd till föreningsägda anläggningar och lokaler.
- Utredning av mötesplats 23:ans placering utifrån kommunfullmäktiges beslut.
- Stärka det förebyggande och uppsökande arbetet för barn och unga genom samverkan mellan fritidsverksamhet, skola och socialtjänst, med särskilt fokus på tillgänglighet under kvällar och helger.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- Tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter i hela kommunen.
- Samverkan mellan kommunens verksamheter för barn och ungas bästa.
- De avgiftsfria ungdomskorten i kollektivtrafiken behålls.
- Fler kostnadsfria lov- och sommarlovsaktiviteter i samverkan med civilsamhället.
- Fler uppdragsavtal och idéburna offentliga partnerskap med föreningslivet och civilsamhället.
- Att kommunens idrotts- och kulturanläggningar utvecklas utifrån behov och ekonomiska förutsättningar.
- Ett aktivt arbete för att ett kulturhus ska byggas med satelliter i Bygdsamområdena.
- Fortsatt utveckling av Skyttisområdet för skidor och idrott samt en fördjupad utredning av övriga delar.
- Utreda hur Arkenbiblioteket kan anpassas för framtidens behov.
- Utveckla besöksnäringen i samverkan med näringsliv, civilsamhälle och Höga Kusten-kommunerna.

- Utveckla kommunens samhällsinformation så att den är snabb, korrekt, begriplig och lättillgänglig.
- Säkerställa långsiktig skötsel och utveckling av kommunens vandringsleder, motionsspår och friluftsanläggningar i samverkan med föreningslivet.

Vi vill ha livskraftiga bygder och stad

Människor ska kunna bo, leva och verka i hela Örnsköldsviks kommun. Hela kommunen ska utvecklas – stad, serviceorter och landsbygd. I ett starkt samhälle finns resurser och kraft för en aktiv landsbygdspolitik som tar vara på hela kommunens potential.

Tillgång till bostäder, arbete, service, kommunikationer, kultur och fritidsaktiviteter är avgörande för människors möjlighet att välja var de vill leva. Genom att utveckla hela kommunen stärker vi också sammanhållningen och skapar ett tryggare och mer attraktivt Örnsköldsvik.

Landsbygdsutveckling

Vi ska ha ett helhetsperspektiv på landsbygdsfrågorna och skapa förutsättningar för attraktiva boenden, företagande och ett gott liv i hela kommunen. Service, fritidsaktiviteter, kultur och gemenskap ska finnas nära människor även utanför centralorten.

Kommunen ska vara en aktiv part i det lokala utvecklingsarbetet och ta vara på den kunskap, kraft och vilja som finns i våra bygder. Utvecklingsplaner ska tas fram tillsammans med Bygdsam, föreningslivet, företag och människor som bor och verkar på platsen.

Arbetet i Grundsunda ska fortsätta. Här finns stora möjligheter att utveckla området, stärka attraktiviteten och skapa förutsättningar för inflyttning, företagande och nya bostäder.

Investeringar i våra skolor och andra kommunala verksamhetslokaler är samtidigt investeringar i hela bygder. Renoveringen av skolan och simhallen i Björna och skolan i Sidensjö är betydelsefull både för verksamheterna och för orternas långsiktiga utveckling.

Kultur ska vara tillgänglig i hela kommunen. Arbetet med kulturutveckling tillsammans med bland annat Bygdsam Nätradalen ska fortsätta och utvecklas. Bygdetorget kan bli en viktig resurs både för kommunens invånare och för besökare.

Vi ska också bättre ta vara på kraften i föreningslivet och våra bygder. Därför ska kommunen använda uppdragsavtal och andra former av samverkan där det skapar lokal utveckling och samhällsnytta.

Goda möjligheter att gå och cykla är viktiga både för folkhälsan, klimatet och människors vardag. Arbetet för en gång- och cykelväg mellan Bjästa och Köpmanholmen ska därför fortsätta. Kommunens cykelplan ska uppdateras och kompletteras med en långsiktig infrastrukturstrategi för gång- och cykelvägar och säkra cykelparkeringar.

Service på landsbygden

Tillgång till service är avgörande för bygdernas utveckling och attraktivitet. Kommunens närvaro ska stärkas på våra serviceorter och arbetet med närorter och närarbetsplatser ska fortsätta utvecklas.

Tillsammans med regionen ska samhällsrummet i Trehörningssjö utvecklas och erfarenheterna användas för att möjliggöra fler samhällsrum. Genom dem kan tillgängligheten till såväl kommunal service som vård förbättras. Innehållet ska utvecklas tillsammans med de människor som bor och verkar i bygden.

Den lokala handeln och de lokala företagen har stor betydelse för levande bygder. Kommunen ska, inom ramen för upphandlingsreglerna, skapa goda förutsättningar för lokala och mindre företag att delta i kommunens upphandlingar och ha lokal och hållbar produktion i åtanke vid inköp.

Landsbygden har stor potential att utvecklas och växa. Entreprenörskap, företagande och nya arbetstillfällen är en viktig del av detta. Tillgång till snabbt och stabilt internet och fortsatt digitalisering är grundläggande för att människor ska kunna arbeta, driva företag, studera och ta del av samhällsservice oavsett var i kommunen de bor.

Stadsutveckling – en roligare och tryggare stad

Örnsköldsviks centrum ska vara en plats där människor vill vistas, mötas och återvända till. Vi ska utveckla stadskärnan för att skapa fler upplevelser och mer liv och rörelse för både kommunens invånare och besökare.

Samverkan med Cesam, näringslivet, fastighetsägare, föreningslivet och civilsamhället ska stärkas. Genom gemensamma insatser kan vi skapa fler aktiviteter, mötesplatser och evenemang under hela året.

Örnsköldsvik ska fortsätta utvecklas som evenemangsstad. Det ska finnas förutsättningar för såväl mindre lokala arrangemang som större evenemang med nationell räckvidd. Melodifestivalen och SM-vinter är exempel på arrangemang som vore av intresse för vår kommun.

Kommunen ska också använda uppdragsavtal och andra former av samverkan för att bättre ta vara på den kraft som finns hos föreningar och företag och därigenom bidra till en mer levande stadskärna.

Stadscampingen ska utvecklas och möjligheten till fler platser för husbilar ska tas till vara. Vi ser också potential i att den gamla tågstationen får en ny användning som bidrar till ett mer levande centrum.

Vi ser behovet av en skärgårdsstrategi och där bör vi även lyfta frågan om evakueringshamn. På längre sikt vill vi förbättra tillgängligheten till vår skärgård och utveckla möjligheterna att resa från centrum ut i skärgården.

Infrastruktur och kollektivtrafik

En fungerande infrastruktur är en förutsättning för att hela kommunen ska kunna leva och utvecklas. Väl underhållna vägar är särskilt viktiga i en geografiskt stor kommun som Örnsköldsvik.

Under mandatperioden ska arbetet med att förbättra vägnätet fortsätta genom bland annat dikning, beläggning och andra underhållsåtgärder.

Kollektivtrafiken ska utvecklas så att fler kan använda den för arbete, studier, fritid och samhällsservice. Den behöver möta människors behov i såväl staden som på landsbygden. Införandet och utvecklingen av anropsstyrd trafik är en viktig del i att skapa en mer flexibel och tillgänglig kollektivtrafik där traditionell linjetrafik inte alltid kan möta behoven.

Vi ställer oss positiva till en skatteväxling gällande kollektivtrafiken.

Vi ska fortsätta driva på för en förbifart förbi Örnsköldsvik och för de statliga infrastrukturinvesteringar som krävs för kommunens fortsatta utveckling.

I budget 2027 prioriterar vi:

- Fortsatt utveckling av kultur och mötesplatser i hela kommunen.
- En levande, trygg och attraktiv stadskärna med mer aktiviteter och fler evenemang.
- Vägsatsningar och förbättrat vägunderhåll i hela kommunen.
- Införande och utveckling av anropsstyrd trafik.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- Stimulera inflyttning genom attraktiva bostäder och tomter.
- Att arbeta aktivt för etableringar och investeringar som skapar jobb.
- Ta fram en långsiktig plan för ökad tillgång till kommunal service.
- Samhällsrum för ökad tillgänglighet till kommunal och regional service.
- Stärkt kommunal närvaro och utvecklade närarbetsplatser på landsbygden.
- Fler uppdragsavtal och utvecklad samverkan med föreningsliv, bygder och företag.
- Utvecklad infrastruktur och kollektivtrafik i hela kommunen.
- Fortsatt arbete för en gång- och cykelväg mellan Bjästa och Köpmanholmen.
- En uppdaterad cykelplan och långsiktig infrastrukturstrategi för gång- och cykelvägar.
- Fortsatt arbete för förbifart Örnsköldsvik.
- Ta fram lokala utvecklingsplaner i samverkan med Bygdsam, med fokus på bostäder, service, företagande och kommunikationer.

Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara klimatneutral och resurseffektiv

Det ska vara lätt att göra rätt

Klimatomställningen är en av vår tids stora samhällsutmaningar. Örnsköldsviks kommun ska ta ansvar för sin del av omställningen och samtidigt ta vara på de möjligheter som den skapar genom nya arbetstillfällen, teknisk utveckling, energieffektivisering och ett mer resurseffektivt samhälle.

Klimat- och miljöarbetet ska vara en naturlig del av hela kommunkoncernens verksamhet. Vi ska identifiera och mäta klimatarbetet på ett likvärdigt sätt i förvaltningar och bolag och följa upp utvecklingen regelbundet tillsammans med verksamhet och ekonomi.

Samtidigt som vi planerar, bygger och utvecklar en stark och attraktiv kommun behöver vi rusta samhället för ett förändrat klimat. Klimatanpassning ska därför finnas med i kommunens långsiktiga planering och investeringar.

Kommunens förvaltningar och bolag fullföljer under mandatperioden arbetet med att ta fram klimathandlingsplaner att nå målen i kommunens reviderade klimatstrategi. Kommunens eget klimat- och miljöarbete genom hållbarhetsstrateger och kontaktpersoner i förvaltningar och bolag ska samordnas med extern rådgivning, näringsliv och relevanta nätverk. På så sätt kan kunskap och resurser användas bättre och bidra till klimatomställningen i hela den geografiska kommunen.

Energieffektivisering är en viktig del av omställningen. Minskad energianvändning innebär både lägre klimatpåverkan och bättre användning av kommunens ekonomiska resurser.

Hållbara transporter och resor

Det ska vara enkelt för människor och kommunens verksamheter att välja hållbara transporter.

Kommunkoncernens fordonspark ska successivt elektrifieras där det är möjligt och lämpligt. Utbyggnaden av laddinfrastruktur behöver följa utvecklingen. Där eldrift ännu inte är ett lämpligt alternativ ska fossilfria alternativ användas där det är möjligt.

Kommunen ska också använda sin roll som beställare för att bidra till omställningen genom krav och ambitioner vid upphandling av bland annat kollektivtrafik och skolskjutsar.

Fler ska kunna välja att gå eller cykla. Därför behövs sammanhängande och säkra gång- och cykelvägar samt bra cykelparkeringar vid förskolor, skolor, arbetsplatser och andra offentliga byggnader. Tillgång till exempelvis cykelpumpar, väderskyddade parkeringar, platser för cykelkärror och möjlighet att ladda elcyklar kan ytterligare underlätta ett hållbart resande.

Den digitala utvecklingen ska samtidigt användas för att minska onödiga resor och skapa effektivare arbetssätt i kommunkoncernen.

Energi och resurseffektivitet

Örnsköldsvik har goda förutsättningar för en hållbar energiförsörjning. El- och fjärrvärmeproduktion, solenergi och andra energilösningar behöver fortsätta utvecklas utifrån nya behov och marknadsförutsättningar.

Vi avser inte att föreslå nya områden för landbaserad vindkraft.

Kommunkoncernen ska fortsätta minska användningen av fossila bränslen. Där elektrifiering inte är möjlig eller lämplig ska fossil diesel successivt ersättas med HVO100 eller andra hållbara alternativ där det är tekniskt, miljömässigt och ekonomiskt motiverat.

Digitalisering och ny teknik ska bidra till effektivare verksamheter och bättre användning av kommunens resurser. Digitalisering är inte ett mål i sig – investeringarna ska skapa nytta för medborgarna, medarbetarna och kommunkoncernen.

Biologisk mångfald och klimatanpassning

Den biologiska mångfalden och fungerande ekosystem är grundläggande för vår livsmiljö och ska värnas.

Kommunägda grönområden och tätortsnära skogar ska skötas på ett sätt som stärker den biologiska mångfalden och samtidigt minskar riskerna för bland annat översvämningar, erosion och spridning av skogsbränder.

Arbetet mot invasiva arter på kommunens mark ska intensifieras. Vi ska också fortsätta värna våra sjöar, vattendrag och kustmiljöer samt arbeta förebyggande för att säkra tillgången till rent dricksvatten.

En hållbar och hälsosam livsmedelskedja

En stark lokal och regional livsmedelsproduktion är viktig för både hållbarheten och kommunens beredskap. Vi ska ta vara på potentialen i hela livsmedelskedjan och skapa förutsättningar för företag av olika storlek att bidra.

Kommunens upphandling ska, inom de möjligheter som lagstiftningen ger, underlätta för mindre och lokala producenter att lämna anbud. Kostverksamheten ska därför utveckla möjligheten att köpa in mindre kvantiteter lokalt.

Säsongsanpassade måltider inom förskola, skola, vård och omsorg ska bidra till både hållbarhet och goda matvanor. Arbetet med att minska matsvinnet ska fortsätta i hela den kommunala måltidsverksamheten.

I budget 2027 prioriterar vi:

- Ett aktivt klimat- och miljöarbete som följs upp regelbundet tillsammans med verksamhet och ekonomi.
- Fler och förbättrade gång- och cykelvägar samt bättre cykelparkeringar.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- Förebyggande arbete för att långsiktigt säkra tillgången till rent dricksvatten.
- Prioritera energieffektivisering i kommunens verksamheter och fastigheter.
- Successiv elektrifiering av kommunkoncernens fordonspark och fortsatt utveckling av laddinfrastrukturen.
- Fortsatt utfasning av fossila drivmedel, där HVO100 och andra hållbara alternativ används när elektrifiering inte är möjlig eller lämplig.
- Att biologisk mångfald och ekosystemtjänster värnas i kommunens planering och markförvaltning.
- Fortsatt arbete för att värna vattenmiljöerna och motverka försurning.
- Klimatanpassning för att möta ökade risker för bland annat skyfall, översvämningar, erosion och skogsbränder.
- Utvecklade inköp som gör det möjligt för mindre och lokala livsmedelsproducenter att delta.
- Ökad kunskap och engagemang kring klimat- och miljöarbetet i hela kommunkoncernen, för såväl medarbetare som förtroendevalda.

Företag ska trivas med att vara verksamma i Örnsköldsvik

I Örnsköldsvik bygger vi för framtiden. Vi ska skapa goda möjligheter för människor och företag att växa, utvecklas och investera. Ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv skapar arbetstillfällen, stärker kommunens ekonomi och bidrar till att fler människor vill bo och leva i Örnsköldsvik.

Örnsköldsvik ska vara en kommun där det är enkelt att starta, driva och utveckla företag. Kommunen ska vara en möjliggörare genom god service, tillgång till mark, effektiva processer, kompetensförsörjning och en nära dialog med näringslivet.

För att möjliggöra nya bostäder och etableringar för näringsliv och kommunkoncern behöver detaljplaneringen prioriteras. Kommunen ska ha en god planberedskap och färdigplanerade områden för olika typer av verksamheter och etableringar.

Näringslivets kontakter med kommunen ska präglas av tillgänglighet, tydlighet och gott bemötande. Handläggningen ska vara effektiv och rättssäker och myndighetsutövningen ska vara vägledande. Företag ska veta vad som krävs, vem de ska kontakta och vad nästa steg i processen är.

Företagsservice och etableringar

Företagslotsfunktionen ska vara en tydlig väg in i kommunen, samordna företagens kontakter med berörda verksamheter och bidra till snabb, rättssäker och förutsägbar handläggning.

Samverkan med företagsfrämjande aktörer ska fortsätta utvecklas. Kommunen ska också arbeta aktivt med etableringsfrågor och skapa goda förutsättningar för nya företag att etablera sig och befintliga företag att växa i Örnsköldsvik.

Dialogen med näringslivet ska vara kontinuerlig och finnas i hela kommunen. Kommunens verksamheter behöver förstå företagens förutsättningar samtidigt som företagen ska kunna känna förtroende för kommunens processer och beslut.

Upphandling som strategiskt verktyg

Kommunens upphandlingar omfattar stora värden och ska användas ansvarsfullt. Upphandling ska bidra till goda affärer, sund konkurrens, social och miljömässig hållbarhet samt ett effektivt och rättssäkert användande av kommunens resurser.

Kommunens inköps- och beställningsrutiner ska fortsätta utvecklas. Avtalstroheten ska öka och beställningarna samordnas bättre för att använda kommunens resurser effektivt.

Upphandlingarna ska, där det är möjligt och relevant, utformas så att även mindre och lokala företag har goda möjligheter att lämna anbud. Det kan bland annat ske genom väl avvägda krav, information och dialog inför upphandlingar samt genom att större upphandlingar delas upp när det är lämpligt.

Kommunen ska också använda upphandling för att bidra till fler vägar till arbete. Där det är lämpligt ska sociala krav användas för att skapa möjligheter till praktik, lärande och arbete för exempelvis studerande och personer som står utanför arbetsmarknaden.

Vi ska ställa tydliga arbetsrättsliga villkor där lagstiftningen medger det och arbeta aktivt mot osund konkurrens och arbetslivskriminalitet. Seriösa företag ska inte konkurreras ut av aktörer som fuskar med skatter, arbetsvillkor eller andra regelverk.

Kommunens riktlinjer för markanvisningar ska bidra till ordning och reda och goda villkor på de arbetsplatser som skapas.

Kompetensförsörjning och utbildning

Tillgång till rätt kompetens är en av de viktigaste förutsättningarna för både näringslivets och välfärdens utveckling.

Kommunen ska därför arbeta tillsammans med näringslivet, utbildningsaktörer och andra samhällsaktörer för att bättre matcha utbildningar mot de kompetensbehov som finns och kommer att finnas i Örnsköldsvik.

Yrkesvux ska fortsätta utvecklas och breddas utifrån arbetsmarknadens behov. Vi ska också verka för att yrkeshögskoleutbildningar och högre utbildning finns tillgängliga för människor i Örnsköldsvik.

Samarbetet med universitet och andra lärosäten ska utvecklas med målet att öka student- och forskarnärvaron och stärka kopplingen mellan utbildning, forskning, offentlig verksamhet och näringsliv.

Innovation och entreprenörskap

Örnsköldsvik har en lång tradition av företagande, industri och innovation. Den kraften ska vi fortsätta bygga vidare på.

Kommunkoncernen ska bidra till att skapa goda förutsättningar för entreprenörer, innovation och nya företag. Samverkan mellan näringslivet, kommunen, utbildningsaktörer och företagsfrämjande organisationer ska stärkas.

Vi ska fortsätta utveckla Jobba & Lev som ett verktyg för att attrahera kompetens och människor som vill arbeta, leva och etablera sig i Örnsköldsvik.

I budget 2027 prioriterar vi:

- God planberedskap och färdigplanerade områden för nya företagsetableringar och bostäder.
- Aktiv och kontinuerlig dialog med näringslivet i hela kommunen.

- Företagsservice som präglas av tillgänglighet, vägledning, effektiv handläggning och gott bemötande.
- En tydlig väg in i kommunen genom företagslotsfunktionen.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- Fortsatt arbete för att attrahera nya etableringar och skapa förutsättningar för befintliga företag att växa.
- Förstärkt och strategisk upphandling med ökad avtalstrohet.
- Egen projektledarkompetens för att stärka kommunens genomförandeförmåga.
- Fortsatt arbete för fler yrkeshögskoleutbildningar, högre utbildning och ökad student- och forskarnärvaro.
- Innovationsstöd och utvecklad samverkan mellan kommunkoncernen, näringslivet, entreprenörer och utbildningsaktörer.

Vi ska leverera affärsmässig samhällsnytta

För att Örnsköldsvik ska växa och utvecklas krävs ett fortsatt gemensamt och samordnat arbete i hela kommunkoncernen. Våra kommunala bolag ska förena affärsmässighet med samhällsnytta och vara viktiga verktyg för att bygga ett robust, hållbart och attraktivt samhälle till nytta för medborgare, företag och kommande generationer.

Kommunens bolag har olika uppdrag men ett gemensamt ansvar för Örnsköldsviks utveckling. Genom ett aktivt ägande ska kommunen skapa tydlighet kring bolagens uppdrag och samtidigt stärka samverkan inom kommunkoncernen. Investeringar och utvecklingsarbete behöver ses ur ett koncernperspektiv där samhällsnytta, ekonomisk hållbarhet och långsiktighet går hand i hand.

Bostäder för hela livet

Tillgång till ett bra och tryggt boende i livets olika skeden är viktigt för den enskilde och en grundläggande förutsättning för kommunens utveckling och möjligheten att växa.

Övikshem har därför en central roll i kommunens bostadsförsörjning. Bolaget ska bidra till ett varierat utbud av bostäder för människor med olika behov och ekonomiska förutsättningar.

Det behövs fler bostäder för att möjliggöra inflyttning och kompetensförsörjning. Övikshem ska därför fortsätta arbeta aktivt för fler bostäder, studentbostäder och trygghetsbostäder samt bidra till attraktiva och trygga bostadsområden i kommunen.

Energi och digital infrastruktur

Ägandet av Övik Energi ger kommunen möjlighet till lokal påverkan över viktig samhällsinfrastruktur inom energi och digital kommunikation.

Bolaget har en viktig roll i energiomställningen och i utvecklingen av ett långsiktigt hållbart och robust energisystem. Tillgång till energi och tillräcklig kapacitet är samtidigt avgörande för bostadsbyggande, företagande och nya etableringar.

Övik Energi ska därför bidra till att möjliggöra kommunens fortsatta utveckling och nya företagsetableringar.

Tillgång till snabb och stabil digital infrastruktur ska finnas i hela kommunen. Utbyggnaden av fibernätet ska därför fortsätta både där det finns kommersiella förutsättningar och, inom ramen för bolagets uppdrag och tillgängliga stöd, i områden där en utbyggnad annars är svår att genomföra.

Investeringar i energi och digital infrastruktur ska planeras långsiktigt med hänsyn till försörjningstrygghet, samhällsnytta, ekonomisk hållbarhet och konsekvenser för kunderna.

Transporter och logistik

En väl fungerande infrastruktur för transporter och logistik är avgörande för Örnsköldsviks näringsliv och kommunens fortsatta utveckling.

Genom Örnsköldsviks Transport och Logistik AB ska förutsättningarna för effektiva och hållbara logistikkedjor fortsätta utvecklas.

En modern och väl fungerande hamnverksamhet med en allmän hamn är viktig för näringslivet och behöver långsiktigt tryggas för att möta dagens och framtidens behov.

Kombiterminalen i Arnäs är en viktig del av infrastrukturen genom möjligheten att flytta gods mellan järnväg och väg. Dess utveckling ska bidra till effektivare transporter och stärka Örnsköldsviks position som industri- och logistikkommun.

Örnsköldsviks Airport är en del av kommunens transportinfrastruktur och har betydelse för såväl näringslivet som kommunens tillgänglighet. Flygplatsens finansiering innebär samtidigt en stor ekonomisk utmaning. Kommunen ska därför fortsätta verka för ett större statligt ansvar för finansieringen.

Vatten, avlopp och cirkulära resurser

Miva har ett grundläggande samhällsuppdrag genom att säkerställa tillgången till vatten och avlopp samt hanteringen av kommunens hushållsavfall.

Ett långsiktigt och planerat underhåll av vatten- och avloppssystemen är avgörande för att säkra infrastrukturen både för dagens invånare och för en växande kommun.

Miva ska prioritera underhåll och förnyelse av vatten- och avloppsinfrastrukturen för att minska risken för läckor och driftstörningar samt säkerställa en trygg vattenförsörjning. Investeringar ska planeras med hänsyn till både framtida behov och konsekvenserna för VA-kollektivets avgifter. Bolaget har också en viktig roll i att öka kunskapen om hur våra gemensamma resurser kan användas mer effektivt.

Samarbetet med andra kommuner och aktörer kring restprodukter, återvinning och cirkulära lösningar ska fortsätta utvecklas.

Innovation och nya arbetstillfällen

Innovation och entreprenörskap är viktigt för Örnsköldsviks framtida konkurrenskraft.

Innovationsbolaget ska bidra till att attrahera kompetens och kapital och skapa mötesplatser där idéer, människor och företag kan mötas. Bolaget ska underlätta för entreprenörer och bidra till samarbeten över bransch- och organisationsgränser.

Genom att stärka innovationskraften och skapa bättre förutsättningar för kreativa näringar och nya företag kan fler arbetstillfällen skapas i kommunen.

En starkare röst för Örnsköldsvik

Många frågor som är avgörande för Örnsköldsviks utveckling beslutas på regional eller nationell nivå. Det gäller bland annat infrastruktur, transporter, energiförsörjning och andra förutsättningar för tillväxt.

Kommunkoncernen ska därför arbeta mer samordnat med strategiskt påverkansarbete. Relevant kunskap och underlag från kommunens förvaltningar och bolag ska tas till vara för att tydligare synliggöra Örnsköldsviks behov och möjligheter regionalt och nationellt.

Under mandatperioden prioriterar vi:

- Övikshem arbetar aktivt för fler bostäder, studentbostäder och trygghetsbostäder samt trygga och attraktiva bostadsområden.
- Övik Energi bidrar till att möjliggöra nya etableringar och kommunens fortsatta utveckling genom en robust och långsiktigt hållbar energiförsörjning.
- Övik Energi fortsätter utvecklingen av digital infrastruktur och fibernät i hela kommunen.
- Örnsköldsviks Transport och Logistik fortsätter utveckla effektiva och hållbara logistikkedjor för näringslivet.
- Hamnens långsiktiga förutsättningar tryggas och kombiterminalen i Arnäs fortsätter utvecklas.
- Örnsköldsviks Airport utvecklas som en del av kommunens transportinfrastruktur samtidigt som kommunen verkar för ett större statligt ansvar för finansieringen.
- Miva fortsätter det långsiktiga arbetet med att säkra vatten- och avloppsinfrastrukturen.
- Miva utvecklar arbetet med cirkulära lösningar, resurshushållning och samarbeten kring restprodukter.
- Innovationsbolaget stärker förutsättningarna för innovation, entreprenörskap och gränsöverskridande samarbeten som kan bidra till nya företag och arbetstillfällen.
- Samverkan mellan kommunens bolag och förvaltningar stärks för att använda kommunkoncernens samlade resurser effektivt.
- Kommunkoncernen utvecklar ett gemensamt och mer strategiskt påverkansarbete i regionala och nationella frågor som är viktiga för Örnsköldsviks utveckling.

Utredningar som efterfrågas

Utredningarna ska genomföras utifrån en tydlig prioriteringsordning, med ansvarig verksamhet, tidsplan och redovisning av ekonomiska konsekvenser. Resultaten ska kunna ligga till grund för kommande budgetarbete och beslut.

- Hitta ett gemensamt boknings- och låssystem för våra idrottslokaler för att skapa bättre tillgänglighet för våra föreningar.
- Möjliggöra en mer flexibel kollektivtrafik och bättre planering av skolskjutsar och färdtjänst.
- Utreda förebyggande åtgärder och möjliga stödformer för föreningsägda anläggningar vid stora snömängder och ökad snöbelastning, med fokus på säkerhet och ekonomisk hållbarhet.
- Utveckla Startpunkten, Återbruken och Fritidsbanken med hjälp av kommunen och dess bolag för att utveckla ett ännu bättre kretslopp samt byggåterbruk.

- Utreda hur vi skulle kunna ställa om våra verksamheter så att mer kan placeras runt om i kommunen. Närarbetsplatser, utlokaliserad verksamhet och olika lösningar för att tillgängliggöra verksamhet samt tänka klimatsmart.
- Genomföra en översyn av kommunens fastighetsbestånd och externt förhyrda lokaler med hänsyn till ekonomi, underhållsbehov, arbetsmiljö, tillgänglighet och verksamheternas långsiktiga behov i hela kommunen.
- Säkerställa en meningsfull fritid för alla genom att identifiera samverkan med föreningslivet och ta fram förslag på IOP och uppdragsavtal.
- Utveckla stadens attraktivitet genom exempelvis etablera stadscamping, utveckla ställplatser, park vid kranarna samt möjliggöra båttrafik under sommartid från centrum ut i skärgården.
- Ta fram en genomförandeplan för ÖP samt i slutet på mandatperioden starta upp den fördjupade planen för centralorten.
- Utreda möjligheten att utveckla ett seniortorg eller andra mötesplatser och stödinsatser för äldre i syfte att motverka ensamhet, främja hälsa och stärka social gemenskap.
- Genomföra en översyn av kommunens placeringsinsatser enligt LVU och LVM med fokus på kvalitet, rättssäkerhet, tidiga insatser, vårdens resultat och kostnadsutveckling. Utreda möjligheterna att utveckla förebyggande och lokala stödinsatser utifrån individens behov.

Uppdrag till kommunledningen

Ta fram ett samlat förslag till investeringsplan för 2027–2031, med utgångspunkt i en ram på 2 miljarder kronor för investeringar under mandatperioden 2027–2030. Förslaget ska utgå från det politiska ramverket och eventuella justeringar av investeringsplanen hanteras därefter inom ramen för den ordinarie budgetprocessen i april 2027.

Vi ser att investeringarna är allt för stora framgent och vi måste noga se över vad vi har kraft att bära framgent. En djupare analys behöver göras av följande projekt.

- Anpassad grundskola – finns utrymme vid Ängetskolan att bygga bredvid befintlig verksamhet eller finns andra skollokaler i kommunen att omvandla?
- Arbetet med att korrigera boenden på grund av brandföreläggande måste fortsätta och på grund av detta behövs en ny plan för att säkerställa tillräckliga vård- och omsorgsboendeplatser.
- Bussdepån – vart ska den placeras och när blir det genomfört?
- Gymnasieskolan – att lokalprogrammet ska vara skalbart och redovisa alternativa ambitionsnivåer samt möjligheter till etappvis genomförande, med bedömning av respektive alternativs investeringsutgifter och framtida driftkostnader.
- Konsultkostnaderna – se över behovet av externt förhyrda tjänster är befogat och när vi bör anställa egen personal.
- Kulturhusets kostnader har ökat till det dubbla och vi vill se över vad vi behöver. Kulturhuset är av stor betydelse för oss, men det viktigaste är den verksamhet som det ska innehålla.
- Stadsdel 2030 – se över projektets delar och tidsplan.
- Renovering av kajer – när ska det genomföras?
- Upprustning av vägar – i vilken takt ska vi göra detta för att vi ska kunna rulla på framgent, utan uppehåll, och säkerställa ett bra vägunderhåll över tid.

Uppdrag för en ekonomi i balans

Vi ser behovet av att förvaltningarna tar fram förslag på besparingar i verksamheterna framgent. En besparingsrapport tas fram för att politiken ska få möjlighet att prioritera vad vi behöver göra framgent om inte statsbidragen ökar. Nedanstående områden ska undantas från förslag på besparingar.

- Skolans kärnverksamhet och elevhälsan
- Barn och ungas trygghet och fritid
- Mötesplats 23:an, ny placering
- Ungdomskorten i kollektivtrafiken
- Kulturskolan
- Startpunkten
- Förebyggande arbete barn, unga och familjer
- Bostad först och arbetet med en boendekedja
- Stöd till personer med psykisk ohälsa och samsjuklighet
- Personalens arbetsmiljö och hållbara arbetsvillkor i hela kommunens verksamhet, med särskilt fokus på att minska sjukfrånvaron, förbättra bemanningen och skapa hållbara scheman inom äldreomsorgen.
- Äldreomsorgens kärnverksamhet och grundbemanning för att säkerställa trygghet, kontinuitet och kvalitet i omsorgen.
- Föreningsbidrag
- Förvaltarenheten och uppstart av ny överförmyndarnämnd 2028

När ekonomin kräver prioriteringar ska vi värna barnen, de äldre och människor i utsatta situationer samt säkerställa en god arbetsmiljö och hållbara arbetsvillkor för kommunens medarbetare.

Besparingar ska inte ske genom att flytta kostnader till andra verksamheter.

RESULTATBUDGET 2027-2030

Partiförslag (S, NP och V) 2026-10-27

Mkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	
Årets resultat, 7 oktober 2026	**+75**	**+35**	**-58**	**-81**	
Förändrade skattemedel (+ = besp, - = tillskott)					
KS	**17,0**	**27,0**	**25,0**	**23,0**	
Översyn kommunledning, koncernsamverkan och minimera konsultkostnader	20,0	30,0	30,0	30,0	
Stadsdel 2030 i lämpligare takt	3,0	5,0	5,0	5,0	
Ta bort effektiviseringsbonus	0,2	0,2	0,2	0,2	
Omställningsstöd	-1,0				
Reviderat arvodesreglemente	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2	
Kapitalkostnad för komponentutbyten		-2,0	-4,0	-6,0	
Egen överförmyndarnämnd		-1,0	-1,0	-1,0	
Samhällsbyggnadsnämnd	**4,1**	**2,8**	**-0,7**	**-4,2**	
Översyn av upphandlad verksamhet	5,0	5,0	5,0	5,0	
Återställning del av effekthemtagning	-0,9				
Kapitalkostnader för vägunderhåll		-2,2	-4,4	-6,6	
Kapitalkostnader för utbyte av gatubelysning			-1,3	-2,6	
Kultur- och fritidsnämnd	**-6,8**	**-2,0**	**-2,0**	**-2,0**	
Återställning effekthemtagning	-2,4				
Stöd till förening	-2,3				
Förstärkta föreningsbidrag till föreningar som äger anläggningar	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	
Utredning 23:an	-0,1				
Bildningsnämnd	**11,7**	**35,0**	**55,0**	**55,0**	
Minskning utifrån demografi - färre barn och unga	20,0	30,0	50,0	50,0	
Återställning del av effekthemtagning	-13,1				
Översyn av upptagningsområden i centralorten samt administration	5,0	5,0	5,0	5,0	
Utredning - vad krävs för att öka personaltäthet	-0,2				
Välfärdsnämnd	**-38,9**	**-36,5**	**-41,5**	**-46,5**	
Ökning utifrån demografi - fler äldre	-10,0	-20,0	-25,0	-30,0	
Återställning del av effekthemtagning	-12,2				
Personalpolitiskt program som minskar sjukskrivningarna	10,0	10,0	10,0	10,0	
Ökad bemanning inom äldreomsorgen	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	
Utökning boendeplatser inom socialpsykiatrin	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5	
Utredning närvårdsplatser	-0,2				
Övriga förändringar					
Tillkommande/avgående räntekostnad utifrån ny investeringsbudget/-plan	4,1	11,2	13,0	14,3	
Utdelning Rodret: Utdelning 2027 och 2028, 15 Mkr därefter 45 Mkr from 2029	-30,0	-30,0	0,0	0,0	
Befolkningsförändring		4,0	8,0	16,0	
Uppdrag för en ekonomi i balans, nivå avgörs av ev. statsbidrag, fördelas efter rapport inkommit		60,0	180,0	200,0	*2027-2030*
Årets resultat	**+36**	**+107**	**+179**	**+175**	**+496**
Årets resultat i % av skatteintäkter/statsbidrag	*+0,8%*	*+2,2%*	*+3,5%*	*+3,4%*	*+2,5%*

Finansiellt mål mandatperioden 2027-2030

KF:s resultatmål i % av skatteintäkter/statsbidrag	**+2,5%**
Avvikelse mot KF:s resultatmål	-0,0%

SKATTEMEDEL PER NÄMND 2027-2030

Stödinfo. OBS! Ej fyllas i.

2027 års prisnivå, Mkr	*Omräkn 2026*	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	**Plan 2030**
Preliminära skattemedel 2027, september 2026		**4 618,9**	**4 618,9**	**4 618,9**	**4 618,9**
KS	*325,9*	**310,0**	**291,5**	**291,5**	**289,5**
Preliminära skattemedel 2027, september 2026		327,0	327,0	327,0	327,0
Tidigare beslutade tillskott		-		2,0	4,0
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-8,5	-12,5	-18,5
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		-17,0	-27,0	-25,0	-23,0
Samhällsbyggnadsnämnd	*441,9*	**437,7**	**435,6**	**439,1**	**450,6**
Preliminära skattemedel 2027, september 2026		441,8	441,8	441,8	441,8
Tidigare beslutade tillskott		-	4,5	4,5	12,5
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-7,8	-7,8	-7,8
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		-4,1	-2,8	0,7	4,2
Kultur- och fritidsnämnd	*212,9*	**225,8**	**229,7**	**229,7**	**229,7**
Preliminära skattemedel 2027, september 2026		219,0	219,0	219,0	219,0
Tidigare beslutade tillskott		-	14,2	14,2	14,2
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-5,4	-5,4	-5,4
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		6,8	2,0	2,0	2,0
Bildningsnämnd	*1 753,9*	**1 711,7**	**1 666,5**	**1 653,5**	**1 655,9**
Preliminära skattemedel 2027, september 2026		1 723,4	1 723,4	1 723,4	1 723,4
Tidigare beslutade tillskott		-	13,0	20,0	22,4
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-34,9	-34,9	-34,9
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		-11,7	-35,0	-55,0	-55,0
Välfärdsnämnd	*1 905,1*	**1 946,7**	**1 977,6**	**2 023,7**	**2 028,7**
Preliminära skattemedel 2027, september 2026		1 907,8	1 907,8	1 907,8	1 907,8
Tidigare beslutade tillskott		-	77,5	118,6	118,6
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-44,2	-44,2	-44,2
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		38,9	36,5	41,5	46,5
Övergripande					
Skattemedel Budget 2027	*4 639,7*	**4 631,8**	**4 601,0**	**4 637,6**	**4 654,5**
Förändring, Mkr		-7,9	-30,8	36,6	16,9

INVESTERINGSBUDGET 2027-2031

Partiförslag (S, NP och V) 2026-10-27

Investeringsprojekt (Löpande prisnivå, Mkr)	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	**Plan 2030**	**Plan 2031**	**Totalt projektet**
KS/Kommunledningsförvaltning	**40,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Verksamhetsinvesteringar räddningstjänst	1,0					
Utbyggnad Vikingagatan						
Digitalisering	14,0					
Markförvärv, exploateringar, m.m.	20,0					
Nya stadsdelen - Lungviksstrand:						
Spont och utfyllnad, inkl påldäck	5,0					
KS/Konsult- och serviceförvaltning	**635,0**	**376,6**	**225,3**	**14,0**	**0,0**	
LSS gruppbostad 6 platser 2 st (Domsjö)	30,5					61,0
LSS gruppbostad Järved	17,6	10,0				31,0
Omsorgsboende Kusthöjden 54 platser	131,7					190,0
Omsorgsboende Arnäs 40 platser	77,0	121,2				210,0
Sidensjöskolan	43,8	25,0	5,0			81,9
Björnaskolan	42,1	18,7	9,8			84,4
Björna simhall	14,6	36,9	8,4			64,0
Förskola Järvhagaområdet	4,0	10,0	38,0	14,0		66,0
Multisporthall	25,5					220,0
Bussdepå		89,9	94,1			190,0
Åtgärder brandsäkerhet - Björkhem	7,3					18,8
Bjästa ishall tillbyggnad	18,0					19,6
Skyttis skid-/skidskyttestadion, byggnader	38,6					53,6
Åtgärder takkonstruktion innebandyarenan	6,0					
Åtgärder brandsäkerhet	15,0					
IT-investeringar	45,0					
Utbyte tjänstebilar (finansiell leasing)	30,0					
Komponentutbyten	65,0	65,0	70,0			
Verksamhetsanpassningar, m.m.	23,2					
Samhällsbyggnadsnämnd	**336,1**	**60,0**	**65,0**	**20,0**	**5,0**	
Infrastruktur (Gata/väg/park/mötesplats)	27,0					
Beläggn.program/Förbättr standard väg/GC	40,0	40,0	40,0			
Gatubelysning, reinvestering	25,0	20,0	20,0			
Bussdepå, infartsväg	5,6					6,0
Bro över Moälven, Alfredshem	59,1					70,0
Bro Fabriksvägen, Husum	7,2					15,0
Kaj 3-5	96,2					100,0
Brogatan ombyggnation vägkropp	50,0					
Höglandsvägen GC inkl bro	6,0					
Stödmur Modovägen	12,0					
GC väg Bjästa - Köpmanholmen			5,0	20,0	5,0	30,0
Övriga verksamhetsinvesteringar	8,0					

INVESTERINGSBUDGET 2027-2031

Partiförslag (S, NP och V) 2026-10-27

Investeringsprojekt (Löpande prisnivå, Mkr)	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	**Plan 2030**	**Plan 2031**	**Totalt projektet**
Kultur- och fritidsnämnd	**70,8**	**0,8**	**0,7**	**0,0**	**0,0**	
Skid- och skidskytteanläggning, etapp 2	17,0					42,0
Renovering bassäng/undervisningsbassäng	33,0					81,5
Multisporthall, inventarier och konst	4,1					5,0
Bjästa ishall, inventarier	0,2					
Björnaskolan, inventarier och konst		0,8				
Björna simhall, inventarier och konst			0,7			
Skid-/skidskyttestadion, inventarier	1,0					
Offentlig gestaltning	0,8					
Övriga verksamhetsinvesteringar	2,7					
Asfaltering Skyttis spårområde	5,0					
Utbyte hyllbelysning bibliotek	2,0					
Paradiset Underhåll kommersiell vhet	4,0					
Paradiset Reinvestering i anläggning	1,0					
Bildningsnämnd	**12,0**	**10,6**	**0,0**	**4,0**	**0,0**	
Verksamhetsinvesteringar/Inventarier	10,0					
Björnaskolan, inventarier och konst		3,8				
Sidensjöskolan, inventarier och konst		3,8				
Förskola Järvhagaområdet, inventarier				4,0		
Framtidens gymnasieskola - inledn/fortsättn	2,0	3,0				
Välfärdsnämnd	**11,0**	**3,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	
Verksamhetsinvesteringar/Inventarier	5,0					
Omsorgsboende Kusthöjden, inventarier	6,0					
Omsorgsboende Arnäs, inventarier		3,0				
Övrig investeringsram		**248,3**	**384,7**	**442,3**	**774,9**	
Summa investeringar	**1 105**	**699**	**676**	**480**	**780**	

Understruken text: beslutade investeringar Röd text: ej finansierade investeringar

Underlag till mål - Investeringar mandatperioden 2027-2030	**2 960**
Verkställighetsgrad 75%	**2 220**

Finansiellt mål mandatperioden 2027-2030

KF:s investeringsmål 2027-2030	**2 000**
Avvikelse mot KF:s investeringsmål, partiförslag 75% verkställighetsgrad	-220